

УДК 65.012.34:338.432

РОЛЬ УПРАВЛІННЯ ЛАНЦЮГАМИ ПОСТАЧАННЯ У СУЧАСНОМУ АГРАРНОМУ СЕКТОРІ: ВИКЛИКИ ТА МОЖЛИВОСТІ

Шаповалов Богдан Юрійович,

Здобувач вищої освіти спеціальності 073 «Менеджмент»

Миколаївський національний аграрний університет

м. Миколаїв, Україна

Анотація: *Дослідження описує роль управління ланцюгами постачання (УЛП) у сучасному аграрному секторі України. Зазначаються переваги УЛП, такі як зниження витрат, підвищення якості продукції та покращення обслуговування клієнтів. Також розглядаються виклики, з якими стикається УЛП в Україні, такі як нестабільність політичної та економічної ситуації, недосконала інфраструктура, нестача кваліфікованих кадрів, застарілі технології та жорстка конкуренція на світовому ринку.*

Ключові слова: *управління ланцюгами постачання, аграрний сектор, виклики, можливості, ефективність, конкурентоспроможність, якість продукції, обслуговування клієнтів, прибуток*

Сьогодні аграрний сектор України переживає значні зміни, пов'язані з глобалізацією, зростанням конкуренції та потребою у підвищенні ефективності. В таких умовах управління ланцюгами постачання (УЛП) стає все більш важливим інструментом для забезпечення стійкості та конкурентоспроможності аграрних підприємств. Перш за все, важливо підкреслити виклики, що стоять перед аграрним сектором: підвищення конкурентоспроможності на міжнародних ринках, що вимагає впровадження ефективних стратегій управління ланцюгами постачання для забезпечення якості та вчасності доставки аграрної продукції. Далі, поглиблення глобальної конкуренції вимагає розробки та застосування нових методів управління, спрямованих на збільшення ефективності та зниження витрат у виробництві сільськогосподарської продукції. Крім того, сезонність та залежність від погодних умов створюють необхідність впровадження гнучких стратегій управління ланцюгами постачання для адаптації до змін у виробництві та зберіганні продукції. Додатково, обмежені ресурси та інфраструктурні проблеми ускладнюють ланцюги постачання і вимагають відповідних стратегій управління. Проте, у цих викликах також криються значні можливості для розвитку аграрного сектору [1]. Наприклад, оптимізація витрат та підвищення продуктивності можливі завдяки застосуванню сучасних методів управління ланцюгами постачання, які дозволяють знизити витрати на логістику та оптимізувати виробничі процеси. УЛП охоплює всі етапи ланцюжка поставок сільськогосподарської продукції, від виробництва до кінцевого споживача. Це включає:

- Забезпечення постачанням сировини та матеріалів
- Виробництво сільськогосподарської продукції

- Переробка та зберігання
- Транспортування та логістика
- Маркетинг та збут

Покращення якості продукції також стає можливим завдяки ефективному управлінню ланцюгами постачання, що сприяє контролю якості на кожному етапі виробництва та доставки. Співпраця між учасниками ланцюга постачання створює взаємовигідні умови та сприяє інноваційному розвитку аграрного сектору. Управління ланцюгами постачання є важливим інструментом для забезпечення стійкості та конкурентоспроможності аграрних підприємств України. Ефективне УЛП може допомогти аграрним підприємствам знизити витрати, підвищити якість продукції, покращити обслуговування клієнтів та збільшити прибуток. Щоб подолати виклики та використати можливості, необхідно прийняти комплексний підхід до управління ланцюгами постачання. Впровадження інформаційних технологій, розвиток інфраструктури та підтримка інновацій можуть виявитися ключовими факторами успіху в цій галузі. Ці напрямки дозволять забезпечити ефективне управління ланцюгами постачання, що в свою чергу сприятиме збільшенню конкурентоспроможності та стабільності аграрного сектору України [2]. Використання УЛП в аграрному секторі України має ряд переваг:

- зниження витрат (ефективне УЛП може допомогти аграрним підприємствам знизити витрати на закупівлю сировини, транспортування, зберігання та інші ланцюжки постачання);
- підвищення якості продукції: (УЛП може допомогти аграрним підприємствам впровадити системи контролю якості на всіх етапах ланцюжка постачання, що гарантує високу якість кінцевої продукції);
- покращення обслуговування клієнтів (ефективне УЛП може допомогти аграрним підприємствам покращити обслуговування клієнтів за рахунок скорочення термінів поставок, підвищення точності прогнозів та кращого реагування на потреби клієнтів);
- збільшення прибутку (завдяки зниженню витрат, підвищенню якості продукції та покращенню обслуговування клієнтів УЛП може допомогти аграрним підприємствам збільшити прибуток) [3].

Таким чином, управління ланцюгами постачання стає ключовим чинником розвитку аграрного сектору України, адже від його ефективності залежить конкурентоспроможність та стабільність галузі. Розуміння викликів і можливостей, а також вчасне та ефективно реагування на них, допоможе сектору досягти нових вершин у світовому аграрному ринку.

Список використаних джерел

1. Ліпич Л. Г. Підходи до визначення суті виробничої діяльності підприємства. *Вісник Дніпропетр. ун-ту*. 2015. Вип. 9 (1). С. 74-79.
2. Полянська А. С., Мартинець В. Б., Кабан О. В. Оптимізація ланцюга постачання на підприємстві в умовах кризових явищ. *Актуальні проблеми розвитку економіки регіону*. 2022. Вип. 18(2). С. 112–127.

3. Мовчан М. Оптимизация логистических процессов в торговой сети. Журнал «Дистрибуция и логистика». 2016. URL: <http://logist.fm/publications/optimizaciyalogisticheskikhprocessov-v-torgovoy-seti>.

Annotation: *This research study explores the role of supply chain management (SCM) in the modern agricultural sector of Ukraine. The advantages of SCM are highlighted, such as cost reduction, quality improvement, and enhanced customer service. The challenges faced by SCM in Ukraine are also examined, including political and economic instability, underdeveloped infrastructure, a shortage of qualified personnel, outdated technologies, and fierce competition in the global market.*

Key words: *Supply chain management, agricultural sector, challenges, opportunities, efficiency, competitiveness, product quality, customer service, profit.*

Науковий керівник: Кушнірук В.С.,
кандидат економічних наук, доцент
кафедри готельно-ресторанної справи та організації бізнесу
Миколаївський національний аграрний університет
м. Миколаїв, Україна

УДК 004.91:631.15 (043.3)

СИСТЕМА УПРАВЛІННЯ ВИРОБНИЧИМИ РЕСУРСАМИ: ВПЛИВ НА РОЗВИТОК СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ

Шевчук Денис Вікторович,
здобувач вищої освіти спеціальності 073 «Менеджмент»
Миколаївський національний аграрний університет
м. Миколаїв, Україна

Анотація: *В даній роботі досліджуються ключові аспекти впровадження систем управління в контексті розвитку сільського господарства, а саме – їх вплив на розвиток сільськогосподарських підприємств й підвищення ефективності їх діяльності, завдяки оптимізації використання виробничих ресурсів. Основними інструментами вдосконалення системи управління виробничими ресурсами визначено: автоматизацію та інтеграцію, Internet of Things та сенсорні технології, системи аналізу даних та прогнозування, навчання та розвиток кадрів.*

Ключові слова: *Система управління, виробничі ресурси, сільськогосподарські підприємства, раціональне використання, розвиток.*

За останні роки аграрний сектор став ключовою галуззю вітчизняної економіки, приносячи до 20% внутрішнього валового продукту. Річне виробництво зернових (близько 100 мільйонів тонн), сприяє становленню